

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120211271
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120211271.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobkyne: W.. Z. O., I.. XX.XX.XXXX, Z. B. Č.. XX, XXX XX B., právne zastúpená: JUDr. Vladimír Milas, advokát so sídlom Prešov, Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 37 944 851, proti žalovanému: R.. L. N., I.. XX.XX.XXXX, Z. M. XX, XXX XX B., právne zastúpený: JUDr. Martin Staroň, advokát, Hlavná 89, 080 01 Prešov, v konaní o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. žalobu **z a m i e t a**,

II. **p r i z n á v a** žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie, samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu podanou dňa 04.10.2016 navrhla žalobkyňa, aby súd určil, že je vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 k celku na rodinnom dome, ktorý je vedený Okresným úradom Prešov, katastrálnym odborom v katastrálnom území Prešov a ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX ako stavba - rodinný dom súpisného čísla XXXX stojaci na parcele č. XXXX a spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 k celku na pozemku, na ktorom je rodinný dom súpisného č. XXXX postavený, ktoré nadobudol žalovaný R.. L. N., L. N., I. X. XX.XX.XXXX na základe Darovacej zmluvy zo dňa 20.03.2009, vklad povolený pod č. O. - XXXX/XXXX.

V rámci žaloby žalobkyňa poukázala na to, že predmetom konania je spoluvlastnícky podiel na jej rodičovskom dome, ktorý nadobudla darom od svojho brata R.. W. O. v roku 2008 za trvania manželstva so žalovaným, pričom po niekoľkých mesiacoch dňa 20.03.2009 darovala polovicu z týchto nehnuteľností (rodinný dom a príľahlý pozemok) svojmu manželovi v dobrej viere, že takto to má medzi manželmi byť a že sa budú spoločne podieľať na jeho údržbe a zveľaďovaní. Žalobkyňa o vrátenie daru požiadala z dôvodu, že teraz už bývalý manžel, bez jej vedomia a súhlasu, kradmo a vopred premysleným konaním previedol v krátkom čase všetok ich nehnuteľný majetok patriaci do BSM na svoju obchodnú spoločnosť, ktorej je jediným spoločníkom a zároveň konateľom, pričom podiel v danej spoločnosti do BSM nepatrí. Toto jeho počínanie možno objektívne posúdiť ako hrubé porušenie dobrých mravov v kontexte situácie, že ich manželstvo bolo v kríze a spelo k rozvodu (v súčasnosti je už manželstvo rozvedené). Žalobkyňa poukázala na to, že žalovaný previedol ich spoločný majetok (meštiansky dom v Prešove, rekreačnú chatu na Domaši a časť ich spoločného obchodného podielu o veľkosti 88,7 %) na jeho obchodnú spoločnosť, na ktorú nemá žiaden dosah, preto sa dožaduje, aby jej bol vrátený podiel na rodičovskom dome, pričom žalovaný dar odmieta vrátiť.

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 31.10.2016 uviedol, že neuznáva žalobou uplatnený nárok, považuje ho za fiktívny, nemajúci oporu v zákone (§ 630 Občianskeho zákonníka), pričom

žalobkyňa nie je a ani sa nestala vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXXX k. ú. Prešov, ktorý je zapísaný na žalovaného. Žalovaný uviedol, že prevod nehnuteľného majetku do obchodnej spoločnosti ROKUS s.r.o. nemožno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov voči žalobkyňi ako darcovi a nie je dôvodom na vrátenie daru podľa § 630 OZ. Ďalej poukázal na to, že o prevode nehnuteľného majetku do spoločnosti ROKUS s.r.o. žalobkyňa ako manželka vedela a k týmto prevodom udelila súhlas. Dôvodom prevodu bol podnikateľský zámer, a to navýšenie majetku a vlastného imania obchodnej spoločnosti ROKUS s.r.o. za účelom rozvoja ďalšieho podnikania a možnosti čerpania úverov, resp. dotácií z fondov EÚ. O tomto zámere a prevode žalobkyňa vedela a súhlasila s tým, pričom vedela, že aj v minulosti boli urobené prevody nehnuteľného alebo hnutelného majetku do obchodnej spoločnosti ROKUS s.r.o., a preto je klamlivé jej tvrdenie, že o týchto prevodoch nevedela a že s nimi nesúhlasila. Žalovaný zároveň poukázal na to, že žalobkyňa je ovplyvnená sektou MAITRI, kde vstúpila niekedy v roku 2011 a v podstate sa stala nesamostatnou a robí všetko podľa pokynov na základe odsúhlasenia sekty a aj preto dochádzalo v manželstve k mnohým nezhodám a sporom. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa mala v minulosti mimomanželský pomer, pričom v roku 2004 podala aj návrh na rozvod, avšak po návštevách psychologičky tento návrh zobrala späť a súd uznesením č.k. 14C/155/2014 zo dňa 13.09.2006 konanie o rozvod zastavil. Uviedol, že žalobkyňa má aj v súčasnosti mimomanželský pomer s kolegom z práce, ktorý mu to aj sám potvrdil a ktorý trvá asi od marca 2016.

3. Na základe predložených listinných dôkazov má súd za preukázané, že žalobkyňa na základe darovacej zmluvy zo dňa 20.03.2009 previedla na žalovaného polovicu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX k. ú. Prešov, a to parcelu KN XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², ako aj rodinný dom súpisné číslo XXXX (v Prešove na ul. B. XX) s príslušenstvom a súčasťami, s oplotením, vedľajšími stavbami, vonkajšími stavebnými úpravami a trvalými porastami.

4. Zo žiadosti o vrátenie daru zo dňa 10.08.2016 vyplýva, že žalobkyňa požiadala žalovaného o vrátenie daru z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov, pretože sa z evidencie nehnuteľností a obchodného registra dozvedela, že žalovaný postupne, bez jej vedomia a súhlasu previedol ich spoločné, do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov patriace nehnuteľnosti, na spoločnosť Rokus, s.r.o., IČO: 36 471 241, ktorej je jedným spoločníkom a konateľom a ktorej obchodný podiel do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrí. Jedná sa o

- Meštiansky dom súpisného čísla XXXX spolu s príľahlým pozemkom, parcelami registra C parcelné č. XXX, Č.. XXX/X F. Č.. XXX/X v katastrálnom území Prešov, spolu zapísané na Liste vlastníctva č. XXXXX, prevedený kúpou E. O. XXXX/XXXX E. X.F. XX.XX.XXXX I. M. L., M..L..T., R.: XX XXX XXX,
- Rekreačnú chatu súpisného čísla XXX spolu s príľahlým pozemkom, parcelami registra C parcelné č. XXXX/XX F. Č.. XXXX/XX O. N. Ú. N., M. E. I. Y. O. Č.. XXXX, B. N. E. O. XXXX/XXXX zo dňa 17.05.2016 na spoločnosť Rokus, s.r.o., IČO: 36 471 241.

- Zároveň bez jej vedomia a súhlasu previedol ku dňu 17.06.2016 časť ich spoločného obchodného podielu v spoločnosti Rokus real s.r.o., IČO 36 813 346 o veľkosti 88,70 % k celku zo svojej osoby na spoločnosť Rokus, s.r.o., IČO: 36 471 241, ktorá vznikla pred uzavretím nášho manželstva, a preto obchodný podiel v nej do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrí.

Zo žiadosti o vrátenie daru ďalej vyplýva: „Tieto tvoje kroky uskutočnené premyslene v čase našej manželskej krízy, kedy naše manželstvo neplní svoju funkciu, tvoja komunikácia so mnou je plná hrubých urážok, kedy spolu nehospodárimo, neprispievaš ani na chod domácnosti a ani na výživu deťom a ani mne ako manželke, dôvodne vnímam ako tvoju premyslenú snahu na majetkovo a finančne poškodiť, ľudsky ponižovať, čo je v hrubom rozpore s dobrými mravmi a pravidlami manželského spolužitia a spolu so spôsobom ako sa ku mne správaš má vedú k rozhodnutiu žiadať ťa s plnou vážnosťou o vrátenie daru. Toto tvoje konanie je hrubým porušením dobrých mravov. Oznamujem ti, že táto žiadosť o vrátenie daru ruší darovací vzťah medzi nami a ty si povinný mi dar vrátiť“.

5. Súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom zo dňa 23.05.2018 tak, že žalobe vyhovel s poukazom na to, že prevod nehnuteľností veľkej hodnoty, resp. obchodného podielu bez súhlasu a vedomia žalobkyne, vyhodnotil ako hrubé porušenie dobrých mravov, a preto sa žalobkyňa dôvodne domohla vrátenia daru. Predmetný rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/124/2018 zo dňa 25.03.2019. Voči tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26.08.2020, sp. zn. 8Cdo/288/2019, rozsudok krajského súdu, ako aj okresného súdu zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie. Dovolací súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem iného poukázal na to, že:

„V zmysle § 630 Občianskeho zákonníka sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. V tomto ustanovení je upravený osobitný spôsob zániku darovacieho vzťahu, ku ktorému dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním k darcovi alebo členom jeho rodiny. Za členov rodiny darcu treba považovať predovšetkým jeho manžela, rodičov a deti a spravidla tiež ostatných príbuzných v priamom rade ako aj súrodencov, výnimočne aj ďalšie osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere, pokiaľ by darca ich ujmu dôvodne pociťoval ako vlastnú ujmu (R 88/1998). Právo darcu domáhať sa vrátenia daru vzniká darcovi okamihom správania obdarovaného, ktoré naplňuje znaky uvedené v § 630 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ darca toto právo realizuje, zaniká darovací vzťah momentom, keď prejav vôle darcu (výzva na vrátenie daru) došiel obdarovanému. Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania - súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátenie daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá. Uvedené ustanovenie, ktoré za relevantné označuje len správanie obdarovaného, nemožno rozširujúcim spôsobom vykladať tak, že sa ním majú postihnúť aj dôsledky správania iných osôb ako obdarovaného, hoci i jemu blízkych (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 63/2004). Právo darcu na vrátenie daru nezakladá každé negatívne správanie sa obdarovaného voči darcovi. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov obdarovaným (R 31/1999). Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. O také správanie ide spravidla v prípade porušenia dobrých mravov spôsobom, vyznačujúcim sa značnou intenzitou alebo sústavnosťou (opakovanosťou), pričom jeho vonkajším prejavom môžu byť fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci, hrubý nezáujem a pod. V súlade s § 630 Občianskeho zákonníka možno za právne relevantné považovať len také správanie sa obdarovaného, ktoré sa objektívne prejavilo. Pritom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu (R 61/1997). Pri posudzovaní správania obdarovaného treba vziať do úvahy a hodnotiť i správanie sa samotného darcu v tom zmysle, či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu (princíp vzájomnosti). Uplatnenie princípu vzájomnosti znamená, že pri skúmaní určitého správania obdarovaného z hľadiska, či vykazuje znaky hrubého porušenia dobrých mravov, sa vezme na zreteľ tiež správanie darcu za účelom posúdenia, či on sám sa nespráva alebo nesprával voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V kladnom prípade sa darca nemôže úspešne domáhať vrátenia daru, lebo následnú (darcom vyvolanú) reakciu obdarovaného (i keby bola nevhodná) by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Výnimkou by však bolo také správanie sa obdarovaného, ktoré by bolo v zrejmom nepomere k správaniu sa samotného darcu (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/108/2007).

Podľa názoru dovolacieho súdu je potrebné závery súdov nižších inštancií ohľadne naplnenia dôvodov pre vrátenie daru považovať za predčasné. Iba sama skutočnosť, že žalovaný previedol spoločný majetok strán (rozumej „majetok patriaci do BSM“) počas manželstva na inú obchodnú spoločnosť nemožno kvalifikovať ako konanie, ktoré bolo v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Občiansky zákonník, ani iný právny predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Právna teória a tiež prax stotožňujú dobré mravy so všeobecne uznávanými a historicky overenými základnými spoločenskými, kultúrnymi a etickými normami správania, ako sú napríklad slušnosť, poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov. Za konanie priečiace sa dobrým mravom treba považovať také konanie, ktoré je všeobecne neakceptovateľné z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad konania obdarovanej osoby s dobrými mravmi treba preto posudzovať vždy komplexne, so zreteľom na konkrétnu situáciu medzi darcom a obdarovaným, s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti. Avšak sama skutočnosť, že žalovaný počas manželstva previedol časť spoločného majetku na inú obchodnú spoločnosť (bez súhlasu žalobkyne), bez ďalšieho nesignalizuje takú intenzitu jeho konania, ktorú by bolo možné vyhodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Pokiaľ tak urobil v presvedčení, že prevádza svoje výlučné vlastníctvo (z dôvodu ktorého potom i navrhoval prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konaní o určenie neplatnosti scudzovacích právnych úkonov, pričom ani v daných konaniach sa tieto úkony neposudzovali z hľadiska ich absolútnej neplatnosti podľa § 39 Občianskeho zákonníka, t. j. pre ich rozpor s dobrými mravmi, ale iba neplatnosti relatívnej podľa

§ 40a Občianskeho zákonníka v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t. j. z dôvodu absencie súhlasu druhého manžela s ich prevodom), intenzita porušenia týchto právnych noriem nedosahuje stupeň hrubého porušenia dobrých mravov. Dovolací súd týmto nespochybňuje samotný záver, že by si žalovaný nepočínal v rozpore s dobrými mravmi (prevod majetku v rozpore so zákonom možno potom kvalifikovať aj ako konanie v rozpore s dobrými mravmi), avšak doposiaľ nebolo preukázané, že by intenzita tohto konania (zatiaľ) odôvodňovala aj záver o „hrubom“ porušení dobrých mravov (aj relatívna neplatnosť právneho úkonu vychádza z premisy o jeho platnosti, pokiaľ sa jeho neplatnosti nedovolá dotknutý účastník - § 40a Občianskeho zákonníka). Navyše, ako už bolo uvedené, žalobkyňa sa v tomto smere domáha nápravy cestou podania žalôb o neplatnosť dotknutých úkonov, a v prípade jej úspechu v týchto konaniach, budú tieto nehnuteľnosti riadnym predmetom vypořádania v rámci ich BSM. Uvedené znamená, že následky konania žalovaného sú zákonom predvídaným spôsobom napravitel'né (cestou vyslovenia neplatnosti scudzovacích právnych úkonov), a teda žalobkyni v tomto smere žiadna ujma na jej právach do budúcnosti nevznikne, resp. táto sa odstráni. Na to, aby súdy vyhodnotili konanie žalovaného ako „hrubé“ porušenie dobrých mravov (teda väčšej intenzity než „bežné“ porušenie dobrých mravov) je potrebné posúdiť i ďalšie okolnosti, za ktorých žalovaný dané nehnuteľnosti previedol, predovšetkým jeho úmysel (motív) tak urobiť. Z neho potom možno usudzovať, či jeho konanie možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov (t. j. či teda konal v presvedčení, že prevádza svoje vlastné nehnuteľnosti alebo tak konal s cieľom úmyselne poškodiť žalobkyňu na jej právach príp. z iného ľstivého úmyslu a pod.). Avšak iba samotná absencia súhlasu žalobkyne s ich prevodom, je len zákonným dôvodom pre vyslovenie relatívnej neplatnosti týchto úkonov, nepreukazuje však samotnú intenzitu konania žalovaného, ako konania v hrubom rozpore s dobrými mravmi (týmto je iba motív takéhoto konania žalovaného ako zložka prejavu jeho vôle). V opačnom prípade by totiž súdy museli ako konanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi, vyhodnotiť každé uzavretie zmluvy týkajúce sa nie bežných vecí jedným z manželov, bez súhlasu druhého manžela (napr. i za stavu, kedy by konajúci o existencii a obsahu ustanovenia § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka vedieť nemusel). Možno preto uzavrieť, že nie každé nakladanie s vecami patriacimi do BSM jedným manželom bez súhlasu druhého manžela, treba považovať za konanie hrubo porušujúce dobré mravy, ale len také, pri ktorom bolo vykonaným dokazovaním riadne preukázané, že tak druhý manžel konal s nekalým úmyslom v snahe hrubo poškodiť majetkové práva druhého z manželov. Doposiaľ však nebolo preukázané, že by žalovaný konal v úmysle „ukrátiť“ žalobkyňu o ich spoločný majetok, keďže tieto úkony robil v presvedčení, že išlo o jeho výlučný majetok, s ktorým môže nakladať sám (i preto žalovaný namietal, že súdy vyhodnotili jeho konanie ako hrubé porušenie dobrých mravov, bez tohto, aby vyčkali do právoplatného skončenia uvedených sporov, resp. namietal, že ak bude v týchto sporoch úspešný, súdy ho už dopredu „zbavili“ majetku získaného darom, hoci by sa tak žiadneho nedovoleného konania ani len nedopustil). Z týchto dôvodov dovolací súd po meritórnom dovolacom prieskume vykonanom na základe procesne prípustného dovolania (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) dospel k záveru, v zmysle ktorého žalovaný v dovolaní opodstatnene namieta, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Z týchto dôvodov, dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie, zrušil (§ 449 ods. 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP). V ďalšom budú súdy povinné sa zaoberať všetkými okolnosťami, za ktorých došlo k prevodom spoločného majetku žalovaným, a nielen skutočnosťou, že k nemu došlo bez súhlasu žalobkyne, keďže táto skutočnosť je sama o sebe iba dôvodom pre vyslovenie relatívnej neplatnosti takýchto úkonov, nepreukazuje však i samotnú intenzitu konania žalovaného v podobe hrubého porušenia dobrých mravov. Až po vyhodnotení všetkých okolností konania žalovaného (predovšetkým jeho motívu takto konať vo vzťahu k obdarovanej) súdy nanovo posúdia, či je v danej veci dôvodná aplikácia ust. § 630 Občianskeho zákonníka.“

6. Na základe záverov vyššie citovaného rozhodnutia súd doplnil dokazovanie výsluchom strán sporu, pričom žalovaný totožne, ako pri svojej prvotnej výpovedi uviedol, že keďže rozširoval podnikanie firmy, potreboval čerpať úver a z toho dôvodu potreboval navýšiť bonitu firmy, a preto realizoval prevody majetku na spoločnosť ROKUS s.r.o. V tejto súvislosti uviedol, že úver potreboval za účelom zakúpenia technológií, konkrétne súboru polygrafických strojov s digitálnou tlačou. Uviedol, že majetok, ktorý prevádzal bol jeho výlučným majetkom, bol teda v hlbokom presvedčení, že sa jedná o jeho majetok, pretože ho nadobudol zo svojich výlučných prostriedkov, resp. z prostriedkov získaných darom od svojej matky. Zároveň uviedol, že pri prevádzaní majetku nemal žiaden zlý úmysel ohľadom ukrátenia svojej bývalej manželky, resp. tým nechcel znížiť masu BSM, konal v dobrej viere a v presvedčení, že sa jedná o jeho výlučný majetok, a teda manželku nechcel nikdy nijakým spôsobom ukrátiť. Na otázku

právneho zástupcu žalobkyne, prečo skutočnosť, že sa jednalo o jeho výlučný majetok neuvádzal už vo svojich prvotných vyjadreniach, kedy uvádzal iba to, že mal súhlas od svojej manželky, žalobca uviedol, že vyjadrenia mu písal právny zástupca, ktorému on poskytol všetky informácie a o tejto skutočnosti sa zmienil až na základe požiadavky súdu v iných konaniach, kde bol dotazovaný na to, z akých prostriedkov bol zakúpený meštiacky dom, resp. chata na Domaši. Teda, keď sa ho súd pýtal na spôsob financovania, tak vtedy aj predložil požadované doklady. Žalovaný zároveň poukázal na to, že žalobkyňa sa nikdy nezaujímalala o nadobudnutie týchto nehnuteľností, teda chaty na Domaši a meštiackeho domu, nič okolo toho neriešila, nebola to pozrieť, pričom on to všetko riešil so svojou mamou.

7. Žalobkyňa v rámci doplnenia svojho výsluchu uviedla, že žila vždy v domnení, že majú spoločný majetok a keďže bývali v rodinnom dome, ktorý jej daroval jej brat, tak nechcela, aby sa tam manžel cítil ako v cudzom, resp. plánovali aj rekonštrukciu tohto domu, preto na neho previedla polovicu domu. Až keď si otvorila živnosť a manžel podal žalobu o zrušenie BSM, tak na stránke katastra zistila, že na majetok, teda na chatu na Domaši a meštiacky dom boli nejaké plomby a až vtedy tiež zistila, že na liste vlastníctva je zapísaný iba manžel.

8. Z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/22/2019 zo dňa 16.05.2019 vyplýva, že týmto rozsudkom bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým súd určil, že kúpna zmluva uzatvorená dňa 17.05.2016 medzi žalovaným a spoločnosťou ROKUS s.r.o. Prešov je neplatná a zároveň bolo určené, že žalobkyňa a žalovaný sú bezpodielovými spoluvlastníkmi tejto nehnuteľnosti (chata na Domaši). V tomto konaní súd rozhodol o neplatnosti predmetu kúpnej zmluvy z dôvodu, že žalobkyňa neudelila žalovanému súhlas na takýto prevod v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V rámci konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 8Pc/19/2016 bolo rozhodnuté o neplatnosti prevodu meštiackeho domu z totožných dôvodov, teda z dôvodu neudelenia súhlasu, pričom voči tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie a spis sa toho času nachádza na odvolacom súde.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/46/2020 zo dňa 16.02.2021 bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci 7C/21/2019, ktorým súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu a o určenie vlastníckeho práva, pričom prvostupňový súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že otázka, čo tvorí masu BSM bude predmetom konania v konaní o vyporiadanie BSM po rozvode manželstva a zároveň vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obdo/30/2009 a uzavrel, že obchodný podiel nepatrí do BSM.

9. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Podľa § 145 ods. 1 OZ, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí, môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný.

10. Súd v zmysle záverov rozhodnutia dovolacieho súdu doplnil dokazovanie ohľadom preukázania úmyslu (motívu) žalovaného v súvislosti s prevodom majetku, a taktiež dopyčul aj žalobkyňu, pričom aj na základe doplnenia dokazovania výsluchom strán sporu, resp. pripojením vyššie citovaných rozhodnutí dovolacieho súdu v súvislosti s konaniami o neplatnosti jednotlivých zmlúv o prevode majetku, teda konkrétne chaty na Domaši, meštiackeho domu a obchodného podielu, nedospel k iným skutkovým záverom než k tým, ktoré boli zrejme už v rámci pôvodného rozhodnutia prvostupňového súdu.

11. Súd považoval za podstatné odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorý nepochybne konštatoval, že samotná skutočnosť, že žalovaný počas manželstva previedol časť spoločného majetku na inú obchodnú spoločnosť bez súhlasu žalobkyne, bez ďalšieho nesignalizuje takú intenzitu jeho konania, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že právny zástupca žalobkyne apeloval práve na okolnosti, resp. časové súvislosti prevodu tohto majetku, a teda že k prevodu majetku došlo tesne pred podaním návrhu na rozvod manželstva, kedy už manželstvo bolo v značnej kríze a kedy žalovaný takýmto spôsobom chcel pripraviť svoju manželku o spoločný majetok. Žalovaný sa k tejto skutočnosti vyjadril nepochybne, a to tak, že nemal žiaden zlý úmysel, ani motív, manželku nechcel nijakým spôsobom ukrátiť a jediným dôvodom prevodu majetku bolo zvýšenie bonity spoločnosti ROKUS s.r.o. z dôvodu potreby čerpania úveru, pričom platí, že čím vyššia je bonita firmy, tým väčší úver môže firma dostať. Z rozhodnutia dovolacieho súdu zároveň vyplýva, že tento nespochybňuje záver súdu prvej inštancie o tom, že by si žalovaný nepočínal v rozpore s dobrými mravmi, avšak nebolo preukázané, aby intenzita tohto konania

odôvodňovala záver o „hrubom“ porušení dobrých mravov, pričom v tejto súvislosti zároveň poukázal na to, že následky konania žalovaného sú zákonom predvídaným spôsobom napravitelné, a to cestou vyslovenia neplatnosti cudzovacích právnych úkonov. V tomto ohľade súd poukazuje aj na to, že žalobkyňa aj takéto žaloby podala a v prípade chaty na Domaši, kde je vec právoplatne skončená bola v tomto konaní úspešná, pričom obdobný záver sa dá predpokladať aj ohľadom meštiackeho domu, kde už prvostupňový súd vyslovil neplatnosť tohto prevodu. Súd za podstatné považuje to, čo uviedol dovolací súd, a teda že nie každé nakladanie s vecami patriacimi do BSM jedným z manželov bez súhlasu druhého manžela treba považovať za konanie hrubo porušujúce dobré mravy, ale len také, pri ktorom bolo vykonaným dokazovaním riadne preukázané, že tak druhý manžel konal s nekalým úmyslom v snahe hrubo poškodiť majetkové práva druhého z manželov, pričom v tomto konaní nebolo preukázané, aby žalovaný konal v úmysle ukrátiť žalobkyňu o ich spoločný majetok, keďže tieto úkony robil v presvedčení, že išlo o jeho výlučný majetok, s ktorým môže nakladať sám. V tejto súvislosti opätovne súd poukazuje aj na to, že ani doplnením dokazovania nedošlo k zásadným zmenám skutkových okolností, práve naopak, došlo iba k potvrdeniu, resp. zvýrazneniu skutočnosti tvrdených žalovaným, a teda že tento nekonal s nekalým úmyslom, resp. s úmyslom ukrátiť žalobkyňu a navyše poukázal na to, že konal v hlbokom presvedčení, že sa jedná o jeho výlučný majetok vzhľadom na spôsob financovania kúpy tohto majetku (chata na Domaši, meštiacky dom).

12. Právny zástupca žalobkyne navrhol doplniť dokazovanie pripojením spisov tunajšieho súdu, v rámci ktorých bola riešená neplatnosť zmlúv o prevode meštiackeho domu, resp. chaty na Domaši. Súd tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol, keďže súčasťou spisu je rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci prevodu chaty na Domaši (právoplatne skončené konanie) a ohľadom meštiackeho domu spis nie je možné pripojiť, keďže tento sa nachádza na krajskom súde z dôvodu podaného odvolania. Súd zároveň nemal za to, aby z obsahov týchto spisov mohol zistiť nejaké nové skutočnosti, teda celkový kontext s ohľadom na prevod majetku zo žalovaného na spoločnosť ROKUS s.r.o., ako na to poukázal právny zástupca žalobkyne, keďže tento celkový kontext už bol preukazovaný v rámci prvotného rozhodnutia prvostupňového súdu v tomto konaní a dokazovanie bolo ešte doplnené o ďalší výsluch samotných strán sporu. Za týchto okolností preto súd nepovažoval za potrebné a hospodárne dopĺňať dokazovanie pripojením týchto spisov.

13. Vzhľadom na závery uvedené v odôvodnení rozhodnutia dovolacieho súdu, ako aj s ohľadom na doplnené dokazovanie, teda súd dospel k záveru, že v danom prípade aj keď mohlo dôjsť k porušeniu dobrých mravov zo strany žalovaného tým, že na spoločnosť ROKUS s.r.o. previedol majetok, ktorý patril do BSM bez súhlasu žalobkyne (hoci žalovaný tvrdí, že to bolo s jej súhlasom), tak takéto konanie, aj keď vykazuje znaky porušenia dobrých mravov, nepredstavuje hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré by zakladalo povinnosť žalovaného, ako obdarovaného, vrátiť poskytnutý dar. V súvislosti s prevodom majetku súd poukazuje taktiež na to, čo aj konštatoval dovolací súd, a teda že následky konania žalovaného sú napravitelné zákonom predvídaným spôsobom, a teda v danom prípade žalobami o neplatnosť prevodu majetku z dôvodu neudelenia súhlasu žalobkyne ako manželky v súlade s ustanovením § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo vlastne žalobkyňa aj realizovala. V tomto ohľade súd poukazuje na to, že ohľadom chaty na Domaši už bolo súdom právoplatne rozhodnuté, že prevod je neplatný, a táto nehnuteľnosť patrí do BSM strán sporu, pričom bude vyporiadavaná v rámci konania o vyporiadaní BSM a obdobný záver možno očakávať aj ohľadom meštiackeho domu, kde už prvostupňový súd rovnako rozhodol o neplatnosti tohto prevodu. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd žalobu zamietol.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a úspešnému žalovanému priznal voči neúspešnej žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).